

cerkev tudi za tiste, za katere drugi ne skrbijo, za uboge ljudi. Koncem pridige so se zahvalili preč. g. župniku za njegov stannoviten trud pri zidanju nove cerkve, gosp. Zanierju, načelniku stavbinskega odbora, ki se je toliko trudil in toliko žrtvoval in tudi gledal, da se ni nobeno delo pri cerkveni stavbi in nobena reč preplačala, zahvalili so se vsem farmanom, ki so tako veliko storili za novo cerkev, pa tudi sosednim farmanom so se zahvalili in naročili navzočim duhovnikom, naj se oni v njihovem imenu zahvalijo dobrotnike. Naposled pa se je zapela zahvalna pesem Te Deum, v zahvalo večnemu Bogu, da si je zopet med nami novo stannovanje postavil in da se je delo zvršilo brez vsake nesreče.

Čeravno je bila nedelja in so bili duhovniki službeno zadržani, je vendar bilo 14 duhovnikov zbranih okoli svojega višjega nadpastirja, da so jim pomagali pri svetem opravilu.

Čast in hvala Bogu, da si je postavil med nami novo prebivališče! Nam pa bodi skrb, da nam bo studenec našega posvečenja. Milostljivemu knezu in škofu pa želimo, da bi se mnogokrat prišli po svojih apostolskih potih na to mesto, katero so posvetili v hišo Gospodovo.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Križ pri Ljutomeru 18 fl. 50 kr., Cirkovce 14 fl., Devica Marija na Črnigori 2 fl., Videm 12 fl., Sv. Peter pri Mariboru 11 fl., Sv. Ožbalt pri Dravi 4 fl., Stolna cerkev v Mariboru 23 fl. 20 kr., Škale 7 fl., Slov. Bistrica 15 fl., Laporje 2 fl., Čadram 20 fl., Slivnica pri Mariboru 27 fl. 50 kr., Sv. Peter pri Sv. Gorah 10 fl. 30 kr., Sv. Vrban v Slov. Gor. 14 fl. 66 kr., Svetinje 13 fl. 20 kr., Sv. Lenart pri Vel. Ned. 1 fl. 90 kr., Ljubno 7 fl. 70 kr., Gornjigrad 10 fl. 59 kr., Olimje 5 fl. 15 kr., Sv. Lovrenc v Slov. Gor. 20 fl., Sv. Marjeta na Muti 10 fl., Kebelj 1 fl. 50 kr., Zabukovje 10 fl., Stari trg 10 fl. 8 kr., Dobova 26 fl.

Gospodarske stvari.

Nekaj črtic o trti in vinu.

(Konec.)

Kar se boketa, namreč vinskega duha tiče, ker ima vsako vino svoj poseben duh, po katerem se drugo od drugega razločuje, imajo pohorska, radgonska, ptujska in završka najboljšega. Vino iz ljutomerskih goric pa, ki so večji del zasajene s šiponom, kateri prav dobro obrodi in izvrstno dozori, je močno in sladko, ter je izvrstno za popraviljenje kislejših vin. Tu pa naj omenim, da se smejo le mlado z mladim, staro pa s starim vinom mešati, ker se drugače vino rado skazi. Zmeša naj se po drugem pretakanju, zmešano pa moramo nekoliko časa, še vsaj mesec dni pustiti ležati, da se okusa različnih vin izjednačita. Iz boketa izkušeni vinopivci takoj kraj spoznajo, pa tudi leto, v katerem je vino zrastle.

Kdor se z vinsko kupčijo peča, mora imeti občutljiv jezik, dober nos in zdrave oči, da spozna, kakšno je blago. Vino se naj poskusi s treznim želodcem, ne pa, da bi bil natlačen z dobrimi jedili, katera povzročujejo žejo, ker tedaj mu bo tudi najslabše vino dišalo. Zdrži se tudi naj tobaka, da ga ne bo okus motil. Ako se morajo različne vrste poskusiti, naj se vsakokrat usta izmijejo. Tudi ni vse vino enako, če ga ravno iz enega in istega soda pokusimo, ampak najboljšje je iz srede, na vrhu je slabše spodaj pa trdeje. Zatorej pravijo, ako sod nastavijo, vino bo boljše, da se enkrat doge odtrga, namreč tedaj, ako ga že tretjina odteče, in pride ono iz sredine na vrsto. Vino, katero v kupico natočeno dela mehurce, ki se nočejo poskriti, rado zboli.

V bukvah Sirahovih na 31, 35—39

beremo: «Vino je bilo od začetka vstvarjeno v razveseljevanje, ne pa za pijanost. Vino, če se nezmerno pije, napravi zdražbe in jezo in veliko razdrtij. Vino, če se nezmerno pije, je duši grenkost.» Vse to pa je tudi resnično. Alkohol, ki se v vinu nahaja, ima neko posebno moč do čutnic in možgan. On naredi domišljijo živahnejšo, pamet bistrejšo in voljo jakejšo. Spehanega človeka dobra kapljica oživi in ga okrepeča, da je sposoben za daljši trud in delo. Eteri, ki so v vinu, ženejo kri hitreje po žilah in vzbujajo hitrejše bitje srca. Lice postane rudeče, oči se svetijo, sploh se kaže človek pogumnejši in podvzetnejši. Kakšne učinke pa dela nezmerno povzeto vino, vidimo na ubogem pijancu, ako brez zavesti leži za plotom. Pijanci trpijo na pljučah, kašljajo, jim začne vodeneti kri, mnogokrat pa jih zadene mrtvoud. Ti hudi nasledki naj bi bili vsakateremu vedno pred očmi za vodilo.

Na zadnje pa še naj enkrat spregovorim vam, dragi mi kmetje, nekaj besedi. Ker imate za vinograde dovolj priličnih prostorov, kjer je že nekdanj trta prav lepo rastla in bogato obrodila, poprimite se zopet, kolikor le mogoče, vinoreje. Ako začnete z novo trto, je truda sicer mnogo, pa prestrašiti se ne smete, ker ljubi Bog, ki nam zapoveduje, delaj in moli, bo že poplačal, da bodete čez par let po goricah zopet veselo z umrlim pesnikom prepevali, rekoč:

In ko se čriček oglasi

Se srce Štajarcu smeji:

Juhe! Juhe! skor' gremo brat'

Bom težko brento nosil rad.

Dopisi.

Iz ljutomerske okolice. (Oj ti blaženi Desnjak! Zaspanost.) Nehoté sem tako vskliknil, ko sem v tihi sobi sedé mislil na ta blaženi kraj. Ima pa ta Desnjak res mnogo zanimivega na sebi. Ako bi Vas, g. urednik, kedaj doletela sreča, da bi prišli v naše lepe kraje, potem pač uporabite priliko in si malo oglejte Desnjak. Gotovo Vam ne bode nikdar žal. Pa ker Vam ljubi Bog morebiti ne bode dal kmalu take sreče, bodite toliko prijazni in si ga vsaj površno v duhu malo oglejte. Samo na nekaj Vas takoj opozorim — nemški morate dobro znati, sicer se Vam lahko pripeti kaj neprijetnega. No, kaj pa še, me začudeno gledate. Res čudno; a vedite, g. urednik, prišla sva v Desnjak, in sicer v „nemški“ Desnjak, kjer bivajo večinoma pristni Germani. Le prepričajte se sami: glejte na nemške napise: „Hier ist Brenner!“; pri vsakem drugem oglju pa slišite nemško — pa ne molitev, o Bog ne daj — preklinjanje, prepir itd., kajti naši kulturonošci po svoji naravi niso ravno posnemanja vreden vzgled pohlevnosti in še manj pobožnosti! Kmalu dospemo do palače slavnega preroka, katerega hudobni jeziki zovejo za krivega. Tukaj on zlahtno kapljico žganje toči in tukaj se menda tudi zbirajo pristaši njegove napredne stranke in pri žareči kapljici rešujejo mater Germanijo. In res včasih tudi v zvezi s svojimi somišljeniki iz Stare ceste in Cubra kako prav važno iztuhtajo. Kakor je že znano, hočejo imeti svojo šolo. Kam pa sicer naj pošiljajo svojo nemško deco? V Ljutomer je skoro predaleč, v Cezanjevcih pa je šola preveč narodna. Zidajmo si tedaj svojo, šulferajn podari gotovo velike svote, ostale stroške pa prevzame občina! In kako lep spomin bodo imeli naši potomci na svoje slavne očete! Tako so si jo iztuhtali ti kratkovidni modrijani, a cela stvar se suče nekako neugodno. Pa, gospod urednik, naj bo o tem za danes dovolj! — Vprašati še utegnate, kako more tak človek v sredini zavednega in pridnega ljudstva živetariti? V ljutomerski okolici spimo!

Od Sv. Marjete niže Ptuja. Ni še dolgo, kar je Sv. Marjeta obhajala veličastno slavnost v proslavo 50letnice vladanja presv.

cesarja in že zopet se je v nedeljo 30. okt. pokazala v svojem sijaju. Vršil se je ob mnogobrojni udeležbi ustanovni shod «bralnega društva.» Velika, pod nadzorstvom g. nadučitelja lepo okrašena šolska dvorana je bila natlačeno polna, tako da še vsi prostora niso imeli v njej. Videli smo odlične goste iz raznih krajev, kakor iz Ptuja, Zavrča, od Sv. Andraža, Sv. Marka, Sv. Lenarta itd. in nešteto množico domačinov. Ob 4. uri otvori predsednik pripravljalnega odbora shod, spominjajoč se v začetku žalostne smrti presv. cesarice. Na to pozdravi prisle goste in posebno mnogoštevilno zastopano prosto ljudstvo. Burno pozdravljen nastopi za tem slavnostni govornik vlč. g. dr. A. Medved, ki v skoro uro trajajočem navdušenem govoru razloži potrebo in namen bralnih društev. Občinstvo je pazno sledilo besedam govornikovim, ko je z ognjeno in prepričevalno besedo povdarjal potrebo omike v sedanjih časih, kako je pri njih izobraženo že tudi priprosto ljudstvo. Navduševal je navzoče kmečko ljudstvo, naj pošilja svoje otroke pridno v šole, da tudi slovensko ljudstvo povzdigne svojo omiko, da ne bo zaostajalo za drugimi narodi, posebno, ker slovenska glava, če tudi je mehka, nikakor ni prazna. Kje pa kmet naj dobi nadaljno omiko, ko vendar za njega ni posebnih šol, kakor za druge stanove? V to mu služijo «bralna društva,» katerim so bila nekako začetek od nepozabnega Slomškega vpeljane nedeljske šole, da namreč poučujejo one, ki so že dovršili ljudske šole ter jim tako pripomorejo do višje izobrazbe. Bralno društvo pa nikakor nima namena, da bi kmeta zapeljevalo ali zadrževalo pri delu, temuč samo da ga poučuje in izobražuje. Po časnikih in knjigah se bodo poučevali, kako naj zahtevajo svoje pravice v javnosti, kako naj umno gospodarijo in obdelujejo svoja posestva, kako naj tudi zvesti ostanejo svoji veri in svojemu rodu. Prosil pa je zbrane, da naj se varujejo slabih časnikov in slabih knjig, ki prinašajo prokletstvo v krščansko hišo; da naj prireajo dobre, pametne in poštene veselice. Konečno želi govornik novemu društvu najboljši procvit, najsijajnejšo bodočnost, da bi mnogo dobrega, blagega in koristnega izšlo iz njega. Tem s svetim navdušenjem govornim besedam, katere so poslušalci koj od začetka spremljali z živahnim odobravanjem, sledilo je ob koncu gromovito pritrjevanje in ploskanje brez konca in kraja. In ko se predsednik zahvali govorniku za trud, za vnete in prepričevalne besede, obžalovaje, da slavnostni govornik tako hitro mora zapustiti Sv. Marjeto, razlegali so se minote trajajoči gromoviti živijo-klici po veliki dvorani. Vtis, katerega je govornik napravil, pokazal se je kmalu, zakaj pri prvem vpisovanju oglasilo se je 93 udov za novo društvo.

Za tem je bilo branje pravil, sprejemanje udov ter volitev novega odbora, v katerega so bili z vsklikom gg.: župnik A. Šuta, Fran Mikl, L. Šijanec, A. Pukšič, A. Valenko, Fran Savec, F. Schreiner izvoljeni.

Konečno se predsednik zahvali vsem gostom kakor domačinom za mnogoštevilno vdeležbo, v imenu odbora vsem udom za zaupanje, želeč, da bi udje tudi vstrajali pri novem društvu, kateremu želi obilo vspeha v prid, blagor in čast domače župnije kakor slovenskega ljudstva sploh ter s trikratnim Živijo na sv. očeta in presv. cesarja zaključiti ustanovni shod.

Temu je sledila živahna zabava v prostorih g. Mikla, kjer so se vrstili vneti govori z očarovalnim petjem ptujskih in drugih pevcev. Veliko navdušenje je vzbudil pozdrav iz Čadrama od preč. gsp. Janžekoviča, ki je kot rojak pristopil kot ud ter društvu obljubil podporo v knjigah in brzojavka preč. g. Fr. Mursiča v imenu «Bralnega društva kozjanskega.» — Upamo, da sme biti novo društvo zadovoljno s prvim svojim dnevom in želeti bi mu bilo, da mu dobri Bog podeli še mnogo takih.